

Koninklijke Bibliotheek van België
Bibliothèque royale de Belgique

HET WETTELIJK DEPOT VAN NUMERIEKE PUBLICATIES

Sophie Vandepontseele

Operationeel directrice

Hedendaagse

Verzamelingen

Dag van de Bibliothecaris

17 november 2016

Koninklijke Bibliotheek van België
Bibliothèque royale de Belgique

**Maatschappelijk
belang ?**

INFORMATION

TIME

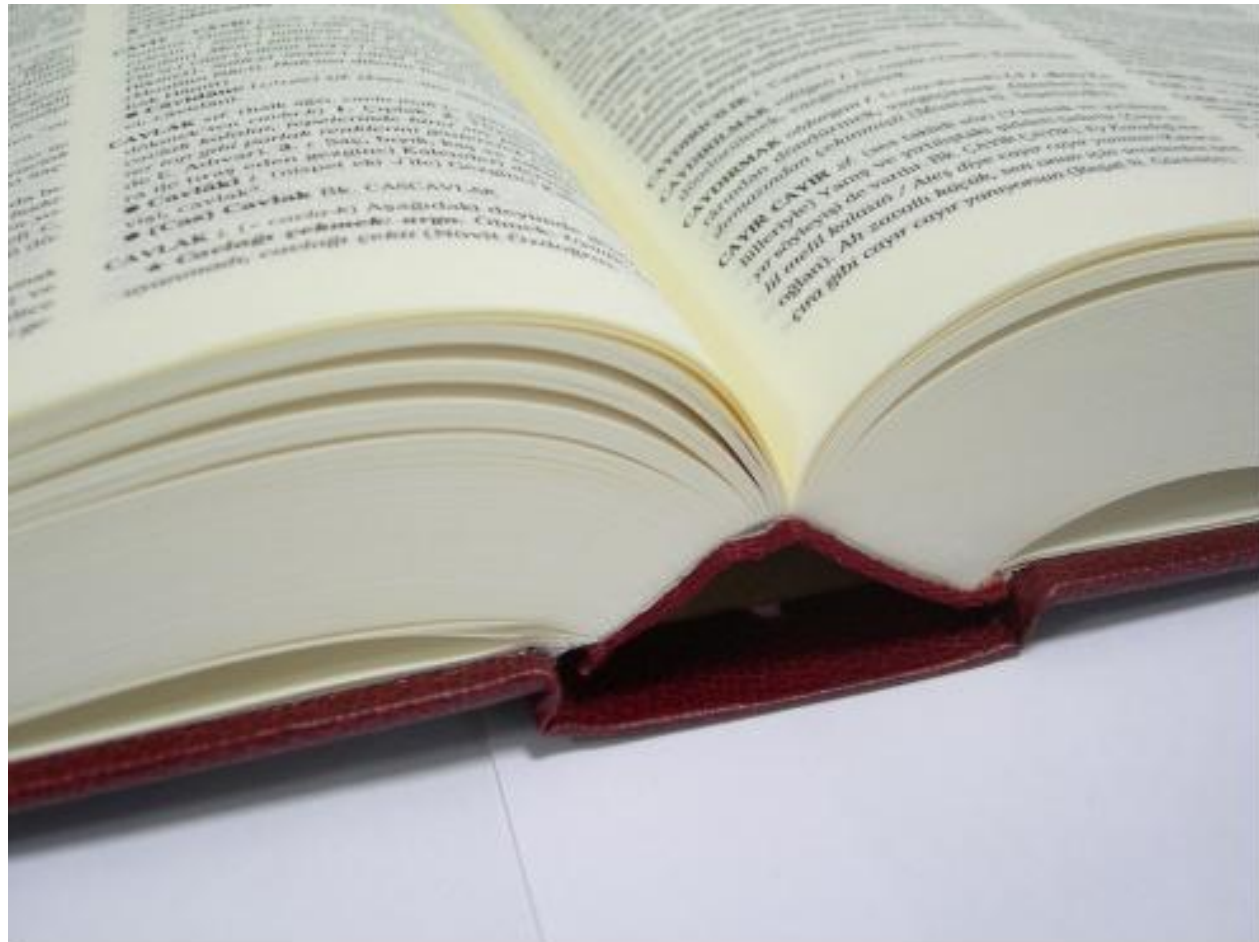

KNOWLEDGE

HET BELGISCHE UITGEVERSERFGOED DOORGEVEN AAN DE TOEKOMSTIGE GENERATIES

WAT IS NU EIGENLIJK EEN “ELEKTRONISCHE PUBLICATIE”?

- E-books
- Digitale versie van monografieën, tijdschriften, magazines, kranten, jaarboeken, enz.
- Online publicaties,
- Websites, sociale netwerken ...
- Databases
- ...

- In 2015 kwamen 41.134 monografieën op papier aan in het Wettelijk depot; cijfer stijgt voortdurend
- Raming van 12.000 digitale titels in 2016 (Fédération Wallonie-Bruxelles), tussen 2 en 5% van totale markt
- Vrijwillig elektronisch depot: 6.703 publicaties in 2015
- In Vlaanderen hebben e-books een marktaandeel van 5,9%

- We kunnen ons inbeelden dat er van al deze titels een elektronische versie bestaat
- Volgens boek.be is 42% van de titels op de Vlaamse markt verkrijgbaar als e-book
- Er dient ook een onderscheid te worden gemaakt tussen elektronische publicaties tegen betaling en gratis publicaties
- De cijfers waarover we beschikken zijn vaak afkomstig van commerciële spelers
- Het is moeilijk een raming te maken van de gratis en online productie als gevolg van het kortstondige karakter van de publicatie

~~Problems~~

Solutions

ORGANISATIE VAN HET E-DEPOT

- EEN NIEUW WETGEVEND KADER CREËREN
- SELECTIE VAN DOCUMENTEN
- DEPOT VAN ZOWEL INHOUD ALS METADATA
- KWALITEITSCONTROLE EN CATALOGRAFIE
- OPSLAG EN BEWARING
- BESCHIKBAARHEID EN RAADPLEGING VAN GEGEVENS

CONTEXT IS KING

Koninklijke Bibliotheek van België
Bibliothèque royale de Belgique

- DE BEVOEGDHEID VOOR HET WETTELIJK DEPOT IS EEN FEDERALE BEVOEGDHEID
- DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK IS BELAST MET DE ORGANISATIE VAN HET WETTELIJK DEPOT VAN PUBLICATIES OP PAPIER EN ELEKTRONISCHE PUBLICATIES OP FYSIEKE DRAGERS
- ER BESTAAT GEEN WETTELIJK KADER VOOR HET WETTELIJK DEPOT VAN ONLINE ELEKTRONISCHE PUBLICATIES
- DE GEFEDEREERDE OVERHEDEN ZIJN BEVOEGD OP HET VLAK VAN CULTUUR

HOE?

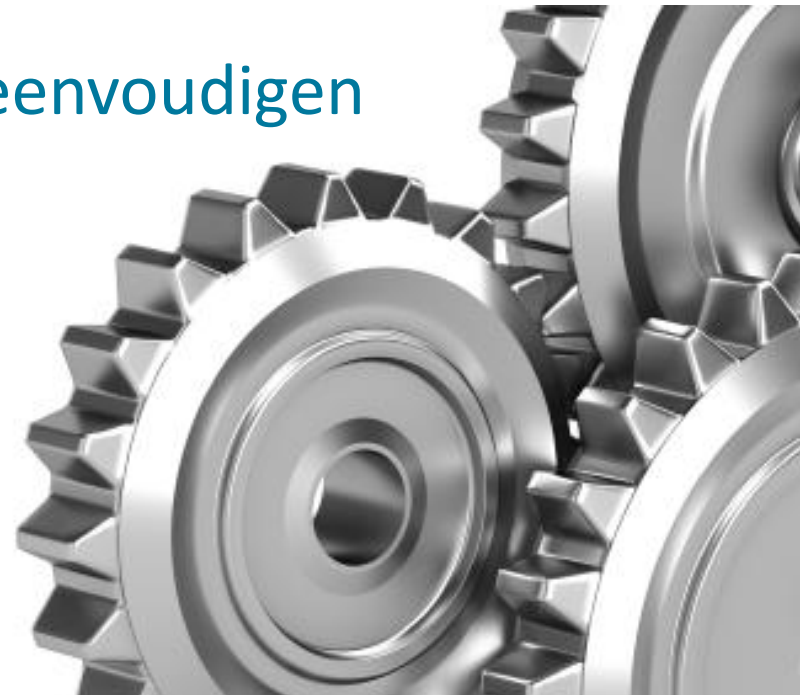

EEN NIEUW WETTELIJK KADER CREËREN

WERKING VAN HET DEPOT

- Minimale hoeveelheid in te voeren gegevens (Dublin Core)
- De automatisering van de codering van de metadata maximaal bevorderen
- Het leven van de uitgevers vereenvoudigen om de efficiëntie van het depot te verzekeren!

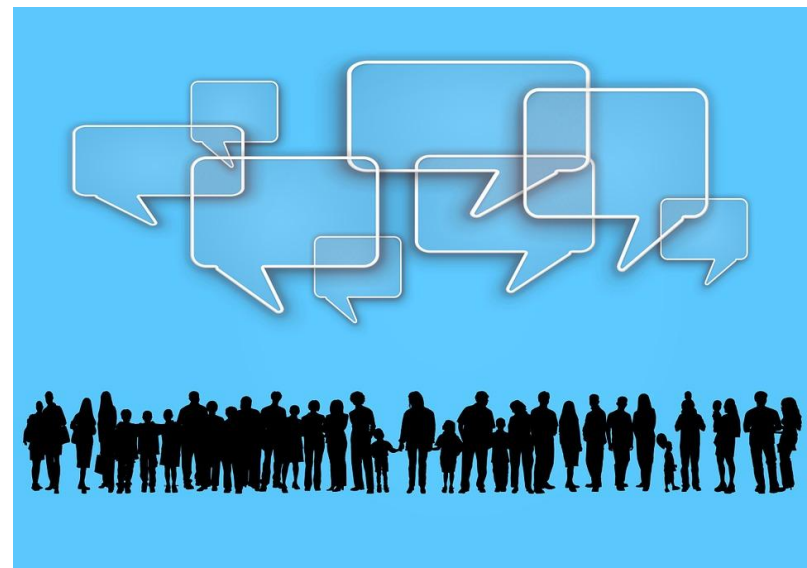
EN DE E-BOOKS MET DRM?

In geval van depot met DRM is de publicatie onleesbaar en bijgevolg niet duurzaam

OVERLEG MET DE UITGEVERS

- Voorwaarden van toegang en raadpleging
- Organisatie van het depot
- Terbeschikkingstelling van de metadata

IDENTIFICATIE

- Voor de e-books kan het ISBN niet worden gebruikt als uniek identificatienummer, daar eenzelfde titel verschillende formaten kan hebben.
- Er is een specifiek uniek identificatienummer nodig voor de elektronische publicaties. Bv.: DOI (Digital Object Identifiers) of URN (Uniform Resource Name).

DE KWALITEIT VAN DE GEGEVENS

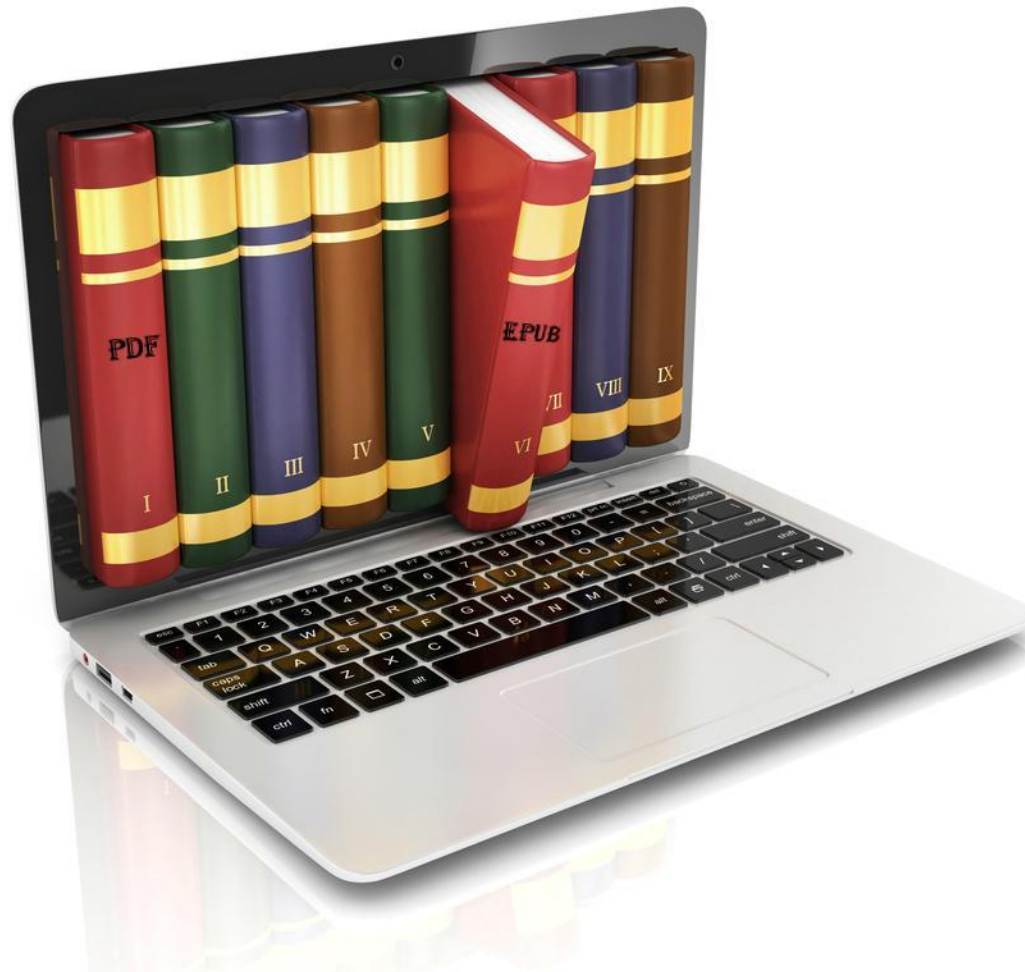

An iceberg floating in the ocean. The top part of the iceberg is above the water surface, and the bottom part is submerged. The sky is blue with white clouds. The water is dark blue. The text 'Gegevens' is written in black on the right side of the image, above the water line. The text 'Metadata' is written in black on the right side of the image, below the water line.

Gegevens

Metadata

DEPONEREN, GOED, MAAR IN WELKE FORMATEN?

- PDF
- PDF/A
- EPUB 1/2/3
- EPUB, 1, 2 EN 3
- HTML
- TXT
- XML
- MOBI

- Moet de meeste bestaande formaten kunnen ontvangen
- De interoperabiliteit van de gegevens garanderen
- Staat in voor de conversie naar een duurzaam archiveringsformaat

TERBESCHIKKINGSTELLING VAN DE GEGEVENS EN DE METADATA

- Het aantal plaatsen voor raadpleging intra muros gevoelig verhogen
- Inachtneming van de auteursrechten

ONTSLUITING EN RAADPLEGING

- Opname in de catalogus van de Bibliotheek
- **Beveiliging** van de raadpleging is een **absolute noodzaak**

PRESERVERING OP LANGE TERMIJN

WELKE VOORDELEN VOOR UITGEVERS EN AUTEURS?

- Grotere zichtbaarheid
- Signalering in de algemene catalogus
- Signalering in de Belgische Bibliografie
- Duurzame bewaring van de metadata
- Terbeschikkingstelling van de metadata voor de spelers van de boekenketen

WELKE VOORDELEN VOOR UITGEVERS EN AUTEURS?

- Bescherming van hun werken
- Conservering op lange termijn
- Kortere termijnen voor de publicatie in een nationale bibliografie
- Depot is gemakkelijker voor wie uitgeeft in eigen beheer, het elektronisch depot maakt deel uit van het concept «do it yourself»

Koninklijke Bibliotheek van België
Bibliothèque royale de Belgique

- Overleg met alle betrokken spelers
- De uitgevers betrekken bij alle fasen van het depot

DE RISICO'S BEHEREN

- Oude hardware en software, oud formaat van het bestand
- Verlies van de betekenis van de inhoud
- Gebrek aan communicatie
- Geen beheersing van de kosten

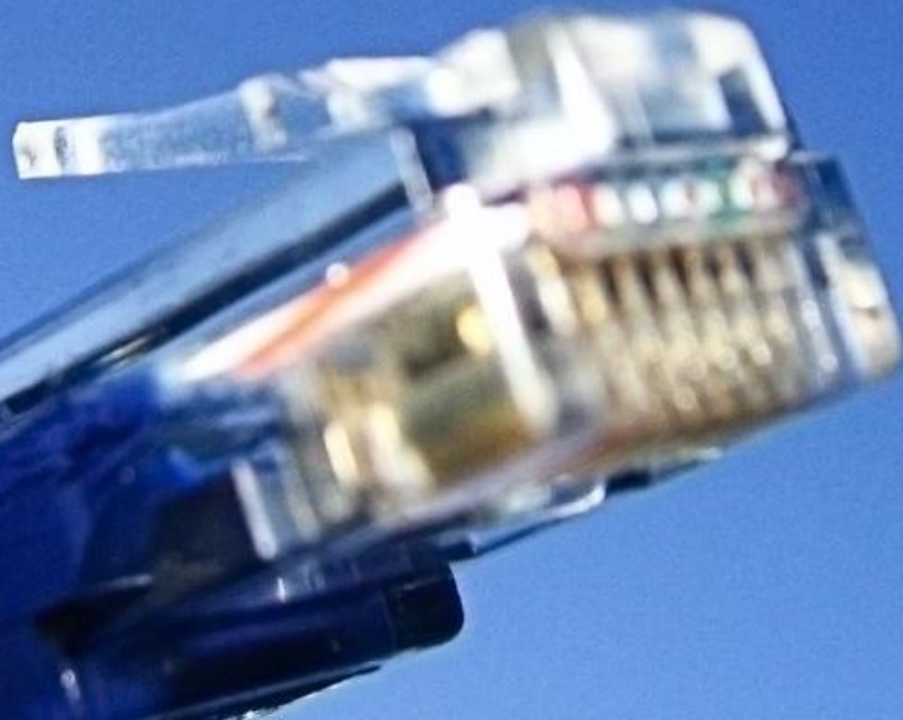

De **logistieke** en **organisatorische** factoren dragen **rechtstreeks** bij tot het welslagen of de mislukking van het project

ICT-infrastructuur

- Opslagcapaciteit
- Long Term Preservation platform

SELECTIECRITERIA VASTGELEGD IN HET CHARTER VAN DE ONTWIKKELING VAN DE VERZAMELINGEN

BEHEERSING VAN DE HOGERE WERKLAST WAT BETREFT HET AANTAL PUBLICATIES

- Nieuwe processen
- Nieuwe competenties
- Gemengde profielen
- Voortdurende evolutie

OPLEIDING VAN DE CATALOGRAFEN

A clear glass jar with a lid is filled with crumpled US dollar bills. A white rectangular label is stuck to the front of the jar, featuring the word "Finance" written in a bold, black, cursive font. The background is a plain, light-colored surface.

Finance

VERTROUWEN IS HET SLEUTELWOORD!

Confiance

- Tussen de Koninklijke Bibliotheek en de uitgevers
- De lezers dienen er zeker van te zijn dat de versie die ze raadplegen wel degelijk origineel en integer is
- Alle belanghebbenden moeten alle garanties krijgen m.b.t. de conserveringsvoorwaarden op lange termijn

WELKE TIMING?

GBBS: 2017

LTP Platform:
eind 2016

Wetgevend
kader:

eerste draft in de
herfst van 2016

Koninklijke Bibliotheek van België
Bibliothèque royale de Belgique

SAMENGEVAT ...

- Een nieuw wetgevend kader creëren op federaal niveau
- Voortdurend overleg met de uitgeverssector en de gemeenschappen
- Duurzame bewaring van het elektronisch uitgeverserfgoed voor de toekomstige generaties

SOPHIE.VANDEPONTSEELE@KBR.BE

[@SOPHVDP](#)

Koninklijke Bibliotheek van België
Bibliothèque royale de Belgique